

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

LIV. Porphyrii,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

PROPOSITIO IV.

54

Tacit. Hist.
libr. 5, cap. 2.

Idem habet Tacitus, atque id præterea, Judæorum exundantem per Egyptum multitudinem, ducibus Hierosolymo ac Iuda, proximas in terras exoneratas. Scribit ibidem Plutarchus ex Phrygum historiis, Typhonem filium fuisse Ifaaci, qui fuit Herculis filius.

Num. 12. 1.

Comitem quoque eum adjungit Æthiopissa Reginæ; hoc est, ut videtur, Sephoræ, qua filia fuit Raguelis, horum locorum reguli, juxta Artapanum, Ezekielum, & alios; quæque Æthiopissa appellatur in libro Numerorum, hoc est Chusitis: nam Chus, que Arabia est, Æthiopia fere redditur ab Interpretibus. Pluribus id argu-

mentum persecutus est Bochartus in Hierozoico.

Boch. Hieroz.
Part. 1. 1. c. 34.

XLV. Locum hic sibi vindicat Phylo Byblus Sanchoniathonis interpres, cuius opus ad Mosis libros esse expressum supra docuimus.

Philonis By-
blii,
Galeni,
Gal. De diff.
pulf. libr. 3.
& De v. part.
libr. 11. cap. 14.

XLVII. Huic subiungemus Galenum Pergamenum, qui quam pertinaciter Mosis adhærerent Judæi, in opere De differentia pulsuum; quam pie etiam ac prolixe de infinita Dei potentia sentiret Moses, obiter in libro De uisu partium corporis humani significavit.

Ptolemaei
Chenni,
Phot. Cod. 190.

XLVIII. Fuit etiam hoc ævo Ptolemaeus Alexandrinus, Hephaestionis filius, cognomento Chennus, cuius ineptissimum hoc commentum refert Photius, Mosem Judæorum legislatorem Alpha fuisse dictum, quod vitiligine laboraret, qua ἀλφες Graece appellatur. Veteri hac calumnia jamdiu ante Ptolemaeum istum vexati sunt Judæi, conflasse ipsos agmen hominum impetrigine ac lepris affectorum, atque collecta hac hominum languentium colluvie Syriam repetiisse. Hoc ipsis objecrunt Manethos, Lysimachus, & Apion; Josephus vero confutavit.

Joseph. libr. 1.
contr. Apion.
Tacit.,
Hist. libr. 5, cap. 3.
& 4.

XLIX. Objecit id & Trogus apud Justinum; objecit & Tacitus, qui veram Mosis, totiusque Judaicæ gentis historiam infuscavit aliis plerisque fragmentis; cuiusmodi multa hoc tempore adversus Judæos, vulgo odiosam gentem, jačabantur. Sed tamen non tantum fama mendax potuit, ut penitus veritatem extinguoret: multis illa siquidem, iisque illustribus sese in hac narratione Taciti prodidit indicis.

Plinius, Apu-
leii,
Plin. 1. 10. c. 1.
Apul. apol. 2.

LX. Haufit Plinius ex eadem mendaciorum face, quod de Mose scriptis, magice nempte cuiusdam factio[n]is auctorem ipsum fuisse. Haufit & Apuleius inter famulos Magos Mosem celebrans.

Luciani,
Lucian. De
Dea Syr.

LI. Lucianus quidem de Mose pertinaciter filuit; sed Mosaica tamen nonnulla habet, velut accuratam Diluvii, & Arcæ historiam, quam se à Græcis acceptissime ait. Multa quoque de Adonide & Osiride narrat, quibus adumbrari Mosem suo loco à nobis demonstrabitur. At Auctor Dialogi, qui inscribitur Philopatris, & inter opera Luciani edi solet, Luciano licet videatur aliquanto vetustior, & circa Trajanæ tempora lucubratus, mundi creationem ipsis fere Mosis verbis narrat, cumque auctorem citat, & Λευκάνων appellat, quod impeditioris esset & tardioris lingua.

Numenius,

Porphyrii. De
antr. Nymph.
Origen. contr.
Cels. libr. 4.
Euf. De Prep.
Evang. 1. 9. c. 6.
& 8. 1. 11. c. 10.
Clem. Alex.
Strom. 1.

LII. Numenius autem Apameus, Pythagoricus juxta & Platonicus Philosophus, vir magni inter eruditos nominis, non apertam modo & explicatam Mosis injicit saepe mentionem, sed suos etiam libros Mosaica doctrina locupletavit. Tradunt id Porphyrius, & Origenes, plurima vero affert Eusebius, unde id constare possit. Fertur imprimis hoc ejus dictum, οὐ γάρ εἴτε πάστος, οὐ μαστιχῆς αἴτιος, quibus ingenue agnoscit Ethnicus Philosphorus, Platonem illum qui à suis divinus appellatus est, dogmata sua à Mose sumfisi. Mosem præterea, non Prophetam solum dicit, ut testatur Porphyrius, sed Theologum etiam, & legum divinarum interpretem, ut ejus verba indicant, quæ recitat Clemens Alexandrinus. Alio loco Musæum eum nominat, Ju-dæorum ducem, virum Dei precibus exorandi scientissimum, & calamitatum Ægypti auctorem.

Longini,

Porphyrii.

LIII. Longinus, Zenobia Palmyrenorum reginæ à consiliis & studiis, criticæ artis princeps, in aureolo libello οὐδὲ τίπει, eximio Mosem elogio exornat; nam Dei Potestatem pro dignitate cognovisse & elocutum fuisse ait: quippe qui, inquit, initio legum Deum dixisse scribat: Fiat lux, & facta est; Fiat terra, & facta est. Verumtamen quæ hic tanquam sublimia & ἐξηγησομένη affert è Mose Longinus, ut ejus styli ἀσπόρια approbet, simplicissima sunt. Rem quidem narrat Moses longe maximam, sed stylò λεπτῷ. Atque hinc addūcor ut credam, hac aliunde Longinum accepisse: nam si ad ipsis recurrisset fontes, & Mosis libros evolvisset, summam deprehendissem ubique χαρακτήρα ὑπόστατη, quam persecutum esse Mosem puto, propter dignitatem materiæ, quæ doceri contenta repuit omnem ornatum. Cum cæteroqui cognoscatur ex ipsis Canticis, & ex libro Jobi, quem ejus factum esse ostendam, in publici hoc genere dicendi exercitatissum fuisse.

LIV. Longinum audivit Porphyrius Tyrius Philosophus, qui res Judaicas tractavit peculiari operæ, & scriptis à se libris peltiferis Christianos oppugnavit. Cujus

PROPOSITIO IV.

55

væstaniæ imitatem habuit Proclum Lycium, sed à Johanne Philopono egregie confutatum. Atque utinam tam æqua de his sensisset, quam recte scripsit Mosem verisimilis de Judæis narrasse, quemadmodum deprehendisse se significat ex conflitu Commentariorum Sanchoniathonis. Itaque ex ἐπαλογισμῷ temporum, juxta Porphyrii rationes ductis, colligi Eusebius Mosem annis plusquam octingentis Troja ἡλιον πρæcessisse, celebrimos vero Græcæ Philosophos, Pythagoram, Democritum, & reliquos sequentis ævi, annis mille & quingentis. Quinetiam de Effeciis Judæis loquens Porphyrius, eos esse ait Εἰλαῖος ἵερας, καὶ διάφοροι ἀγνῖς, Εἰ πεφτεῖν θυσίαν ποιοῦσιν. Porph. πειθ. οὐ επιπλούσιοι εἰσιν. In sacris Libris, & variis expiationibus, & Prophetarum oraculis à ἀποκ. εἴη. tenera astate exercitatos: Legem & Prophetas his vocibus significans. Mosem quoque designare volens, τὸν γορόδεινον appellat κατέξεχεν.

L V. Narrat Trebellius Pollio, jactare solitos Mathematicorum doctissimos, non amplius quam centum & viginti annos homini ad vivendum esse concessos, etiam illud addentes, Mosem solum, Dei (ut Judeorum libri loquuntur) familiarem, centum viginti quinque annos vixisse: qui quum quereretur quod juvenis interiret, responsum ei ab incerto ferunt numinem neminem plus esse vieturum. Simile quid habet Josephus, nempe viæ terminum annorum centum & viginti spatio Deum circumscrivisse post Mosem, qui tantundem vixit. Incertum illud numen hoc ipsum est quod designat Lucanus cum ait: *Incerti Judea Dei*. Hic ipse est ἄγνωστος Θεός, in Actis Apostolicis, & in Philosophide Dialogo, qui Luciano perperam adscribitur, memoratus. Hic ipse denique, cui Samarita in Epistola ad Antiochum, quæ extat apud Josephum, Templum αὐτοῦ in monte Garizim extructum esse scribunt. Caussa porro hujus querela Mosis de immatura sua morte & fato præcoce, his videtur inesse verbis Deuteronomii: *Deut. 34. 7. Moses centum & viginti annorum erat, quando mortuus est: non caligavit oculus ejus, nec dentes illius moti sunt.*

L VI. Porphyrii auditor fuit Iamblichus Chalcide Syriae natus. Is librum suum *Iamblichī*, De mysteriis Ægyptiorum decerpisse se ait ex Columnis Mercurii, quas Mosis doctrina fuisse inscriptas ostendimus.

L VII. At minime mirum, cognitum fuisse & memoratum Mosem Juliano Imperatori τῷ Ὑπελάτῃ, qui in Ecclesia Christi adolevit. Mosis enim & Prophetarum, εἰλάτης, aliorumque Veteris ac Novi Testamenti scriptorum oraculis fundata nitorit Christianorum fides.

L VIII. Quod de Mose scriperat Ptolemaeus Chenhus, Alpha scilicet fuisse dictum, quia corpus scabie & vitiligne compunctum ac turpatum gererer, idem literis *santinotis*, prodicit Helladius Befantinus, cuius vanitas testem laudat Philonem. Id extabat in illius Chrestomathii, è quibus excerpta quedam Photius repræsentavit.

Atque hos quidem scriptores retulimus, juxta temporum suorum seriem, reliquos qui sequuntur, quoniam ignota sunt & incerta ætatis, nullo certo ordine, sed pro ut quæcumque tulerit fors, digeremus.

L IX. Primum occurrit Artapanus, Alexandro Polyhistore vetustior, qui Commentarium de Judeis reliquit, unde nonnulla apud Eusebium depromit Alexander, in quibus Abrahami & Josephi casus plerique diferte narrantur. Insigne vero & nobis perutile fragmentum illud afferit, in quo Palmenothen Ægypti regem ait Artapanus male erga Judæos affectum, filiam suam Merrhin Chenephri, sive Nenechephri, ut legitur apud Clementem Alexandrinum, aut Chenebron, ut in Fastis Siculis, superioris Ægypti regi respondisse: quæ cum steriles esset, Moysum Judeum adoptasse, qui Mutæus à Græcis dictus est, & Orphei preceptor fuit; hunc deinde, postquam virilem attigit ætatem, optimis institutis Cheperephris imperium fundasse, & egregius inventis exornasse; quorum ea fuit apud Ægyptios admirabilitas, ut divinos ipsi honores sub Mercuri nomine tribuerent; solum Chenephren virtutem Mosis invidentem, bellatum adversus Æthiopes, sic tanquam in certissimum misisse interitum; verum rem cecidisse preter spem, gloriam enim eum hoc bello reperiisse; boum usum ad terræ cultionem ostendisse Nacheroti; & submissum demum Chanethothen sicarium ad interficiendum Mosem dum Merrhin defunctam humaret, ab ipso Mose fuisse interficiunt; cum deinde cum Aarone fugisse in Arabiam ad Raguelum hujus regionis toparcham, & ejus filiam duxisse. His subnecit, visum Mosi in diferto ignem, & vocem auditam, quæ eum jubaret ab Ægyptiaca captivitate eximere Judæos, & in antiquam patriam reducere; id executi parantem, ab Ægypti rege fuisse in vincula coniectum, sed noctu demum patentibus sponte custodia foribus ad regem introiisse, aperiens vi divina regia valvis, & nemine prohibente: viso Mose attonitum regem periisse ab eo Dei nomen, cuius ope talia perpetrare auderet; quo ad ejus aurem insuffrato corruisse mutum, & mortuo similem, sed vita statim à Mose restitutum, signum ab

B. De Prop.
Evang. libr. 10.

Trebellii
Pollonis,
Treb. Poll.
Claud. cap. 2.
Ioseph. Antiq.
libr. 1. cap. 7.

Lucan. libr. 2.
Act. 17. 23.

Joseph. Antiq.
libr. 12. cap. 7.

Deut. 34. 7.

Phot. Cod. 145.
& 179.

Artapani;
Euseb. Prop.
Evang. libr. 9.
cap. 18, 23, 27.

Clem. Alex.
Strom. 5.